

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15525/23

COH 88

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πολιτική συνοχής και ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία = Ανταλλαγή απόψεων

Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 30ής Νοεμβρίου 2023, που είναι αφιερωμένη στην πολιτική συνοχής και με βάση το έγγραφο της Προεδρίας, το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, οι αρμόδιοι για την πολιτική συνοχής υπουργοί καλούνται να συζητήσουν τον τρόπο με τον οποίο η πολιτική συνοχής μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της κυριαρχίας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έγγραφο αναφοράς

για το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων που είναι αφιερωμένο στην πολιτική συνοχής

«Πολιτική συνοχής και ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία»

Η διεθνής εξωστρέφεια των τελευταίων επτά δεκαετιών υπήρξε πολύ επωφελής για την ΕΕ και της επέτρεψε να επιτύχει επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής πρόνοιας τα οποία θα ήταν ανέφικτα σε συνθήκες προστατευτισμού ή σε μια Ένωση με λιγότερα κράτη μέλη.

Εντούτοις, η διεθνής εξωστρέφεια διευκόλυνε επίσης τις **διαδικασίες μετεγκατάστασης** που μας οδήγησαν στην απώλεια μεριδίου αγοράς σε στρατηγικούς τομείς και στην **υπερβολική μας εξάρτηση από τρίτες χώρες** σε τομείς όπως η ενέργεια, οι προμήθειες υγείας, οι ψηφιακές τεχνολογίες ή τα τρόφιμα.

Ταυτόχρονα, η πολιτική ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η επιδίωξη αλληλεγγύης και ίσων ευκαιριών κατά τη διάθεση δημόσιων ενισχύσεων και πόρων έχουν οδηγήσει σε καταστάσεις στις οποίες **μεγάλες εταιρείες στην ΕΕ δεν είναι σε θέση να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις μεγάλους διεθνείς κολοσσούς**, οι οποίοι τείνουν να λαμβάνουν ενισχύσεις από τα κράτη στα οποία είναι εγκατεστημένοι.

Οι γεωπολιτικές, τεχνολογικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που βιώνουμε σήμερα αναδεικνύουν την ανάγκη να λάβουμε μέτρα ενάντια σε αυτή την τάση. Παράλληλα, οι αλλαγές αυτές προσφέρουν την ευκαιρία για επενδύσεις, με σκοπό την προσέλκυση νέων επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ευρώπη, την παραγωγή πλούτου και τη μείωση των εξωτερικών ευπαθειών μας. Αυτό κατέστη εμφανές με την κρίση στον τομέα της ενέργειας, του εφοδιασμού με πρώτες ύλες και του πληθωρισμού που προκάλεσε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, καθώς και τον κίνδυνο πετρελαϊκής κρίσης ως απόρροια της συνεχιζόμενης ισραηλοπαλαιστινιακής σύγκρουσης, αλλά και σε άλλες προηγούμενες κρίσεις εφοδιασμού που οδήγησαν σε διακοπή των διεθνών αλυσίδων αξίας.

Ως εκ τούτου, είναι όλο και πιο σημαντικό για την **Ευρωπαϊκή Ένωση να μπορέσει να αναπτύξει έναν ισχυρό, ανθεκτικό και μελλοντοστραφή βιομηχανικό ιστό**, που θα της επιτρέψει να **προστατεύσει την κυριαρχία της και να αυξήσει την αυτονομία της** σε καταστάσεις όπου η διεθνής αστάθεια μετατοπίζεται στις αγορές. Προς τούτο, η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι οι μεγάλες εταιρείες σε στρατηγικούς τομείς παραμένουν σε ευρωπαϊκό έδαφος, ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες που είναι απαραίτητα για το μέλλον και να δημιουργούν στρατηγικές, ποιοτικές και υψηλής προστιθέμενης αξίας θέσεις εργασίας.

Ασφαλώς, **η βιομηχανική ανάπτυξη έχει συχνά χρησιμεύσει ως μέσο εδαφικής και περιφερειακής ανάπτυξης, που αποτελεί τον απώτερο στόχο της πολιτικής συνοχής**, όπως ορίζεται στο άρθρο 174 της ΣΛΕΕ. Πράγματι, η βιομηχανία, ως παράγοντας οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης, είναι σε θέση να αντιστρέψει τις τάσεις μετεγκατάστασης, τόσο μεταξύ των περιφερειών εντός της Ένωσης όσο και εκτός της Ένωσης. Επιπλέον, οι μεγάλες εταιρείες είναι οι πλέον ικανές να δημιουργούν θέσεις εργασίας, να επενδύουν στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, να ανταγωνίζονται σε διεθνές επίπεδο και να αναπτύσσουν κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη στις περιφέρειες όπου είναι εγκατεστημένες και σε άλλες γύρω από αυτές, μέσω της ζήτησης ενδιάμεσων αγαθών και υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η βιομηχανική ανάπτυξη μεγάλων εταιρειών σε στρατηγικούς τομείς, με την υποστήριξη των ταμείων της πολιτικής συνοχής, θα οδηγήσει σε **καλύτερη ποιότητα ζωής για τους πολίτες, υψηλότερα ποσοστά δημιουργίας θέσεων εργασίας και μεγαλύτερη κυριαρχία της Ένωσης, με αλυσιδωτές επιπτώσεις σε όλες τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Θα συμβάλει επίσης στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των περιφερειακών οικονομιών, με την οικοδόμηση ανθεκτικής στις μελλοντικές εξελίξεις ικανότητας βιομηχανικής παραγωγής και αλυσίδων αξίας.

Στο πλαίσιο αυτό, **η πολιτική συνοχής διαδραματίζει κομβικό ρόλο, καθώς μπορεί να συμβάλει στη στρατηγική αυτονομία και την προστασία της κυριαρχίας της Ένωσης μέσω των ταμείων της**. Συνεπώς, η ανάπτυξη αυτών των στρατηγικών τομέων, με τη συγχρηματοδότηση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ+, του Ταμείου Συνοχής ή του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, θα συμβάλει με τη σειρά της στην ανάπτυξη κάθε περιφέρειας της ΕΕ και της ΕΕ στο σύνολό της.

Στο πλαίσιο αυτό, **η πολιτική συνοχής θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει επιχειρήσεις σε μια ανταγωνιστική βιομηχανία η οποία μπορεί να πρωταγωνιστεί στις μεγάλες διεθνείς αγορές**.

Δεν πρόκειται απλά για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής βιομηχανίας, αλλά για την ανάπτυξή της κατά τρόπο ώστε να **μπορεί να ανταγωνίζεται διεθνείς κολοσσούς σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες ή η Κίνα**. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να είμαστε σε θέση να αξιοποιήσουμε την πολιτική συνοχής, ώστε οι μεγάλες εταιρείες σε στρατηγικούς τομείς να παραμείνουν σε ευρωπαϊκό έδαφος, συμβάλλοντας έτσι και στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Αυτό θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να μειώσει την εξωτερική της εξάρτηση από τεχνολογίες που μπορούν να αντικαταστήσουν τις πρώτες ύλες ή τομείς στους οποίους η Ένωση δεν διαθέτει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Αυτό θα μπορούσε να είναι το παράδειγμα των ρυπογόνων πηγών ενέργειας. Θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στη μείωση των κινδύνων που προκύπτουν από την πιθανή κατάρρευση των διεθνών αλυσίδων αξίας ως αποτέλεσμα συγκρούσεων ή διεθνών εντάσεων. Ομοίως, θα μπορούσε να συμβάλει στην καταπολέμηση των κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, με την ενίσχυση μιας βιομηχανίας επικεντρωμένης στους τομείς των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Τέλος, σίγουρα θα συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής ειδίκευσης και υψηλής οριακής παραγωγικότητας και μισθών, γεγονός που θα οδηγήσει τελικά σε βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Με βάση τα ανωτέρω, θα θέλαμε να εξετάσουμε το ακόλουθο ερώτημα σε αυτό το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων που είναι αφιερωμένο στην πολιτική συνοχής:

Πώς μπορεί η πολιτική συνοχής να συμβάλει στην ενίσχυση της κυριαρχίας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε μια εποχή κατά την οποία είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίο να ενισχυθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των μεγάλων εταιρειών σε στρατηγικούς τομείς, ως κινητήριων δυνάμεων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και πλούτου σε όλες τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης;